

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24.03.2005, sp. zn. 5 Tdo 365/2005, ECLI:CZ:NS:2005:5.TDO.365.2005.1

Číslo: 59/2005

Právní věta: Jestliže byl obviněný přítomen alespoň části násilného jednání pachatele vůči poškozenému, které směřovalo ke zmocnění se jeho věcí anebo z jiných důvodů o takovém jednání věděl, a poté, když se pachatel věcí poškozeného takto zmocňoval, s ním je (popř. některou z nich) odnášel z bytu poškozeného, pak takové jednání obviněného je nutno posoudit jako účastenství ve formě pomoci k trestnému činu loupeže podle § 10 odst. 1 písm. c), § 234 odst. 1 tr. zák., a nikoliv jen jako pomoc k trestnému činu krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. Účastenství ve formě pomoci k trestnému činu loupeže je možné, na rozdíl od spolupachatelství k tomuto trestnému činu, i poté, co pachatel trestný čin loupeže již dokončil, avšak ještě nedokončil (srov. rozhodnutí pod č. 34/1968 Sb. rozh. tr.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 24.03.2005

Spisová značka: 5 Tdo 365/2005

Číslo rozhodnutí: 59

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dokonání trestného činu, Dokončení trestného činu, Krádež, Loupež, Pomoc k trestnému činu, Spolupachatelství

Předpisy: § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák.

§ 234 odst. 1 písm. c) tr. zák.

§ 247 odst. 1 písm. c) tr. zák.

§ 3 odst. 1 písm. c) tr. zák.

§ 9 odst. 2 písm. c) tr. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného R. H. proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 7. 10. 2004, sp. zn. 7 To 435/2004, který rozhodl jako soud odvolací v trestní věci vedené u Okresního soudu v Břeclavi pod sp. zn. 2 T 393/2003.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Břeclavi ze dne 1. 7. 2004, sp. zn. 2 T 393/2003, byl obviněný R. H. uznán vinným pomocí k trestnému činu loupeže podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. k § 234 odst. 1 tr.

zák. a trestným činem porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 3 tr. zák. tr. zák., kterých se dopustil tím, že společně s obviněnými Š. Ž. a D. P. dne 29. 3. 2002 kolem 20.00 hod. v M. N. V., okres B., bez oprávnění vnikli všichni tři do neuzamčeného rodinného domu majitele F. S., kde jej obviněný Š. Ž. úderem sevřenou pěstí do hrudníku porazil na podlahu, poté obvinění Š. Ž. a D. P. poškozeného odtáhli do ložnice, kde jej svázali na rukou a nohou pásy natrhané látky, do úst mu dali roubík, nechali ho ležet na posteli, obvinění Š. Ž. a D. P. poškozenému společně odcizili různé věci (např. pánské hodinky, pánské triko, ložní soupravu) a dále všichni tři obvinění poškozenému odcizili barevný televizní přijímač s dálkovým ovládáním v hodnotě 2500 Kč, který odnesli do zastavárny, a získanou částku 1200 Kč zčásti použili pro svou potřebu, přičemž poškozený, jehož uzamkli v jeho domku, utrpěl otřes mozku a zlomeninu prsní kosti, v důsledku čehož byl hospitalizován od 1. 4. 2002 do 10. 4. 2002.

Za tyto trestné činy byl obviněný R. H. podle § 10 odst. 2 a § 234 odst. 1 tr. zák. za použití § 35 odst. 1 tr. zák. odsouzen k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 2 roky a podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. byl pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice s dozorem.

Proti rozsudku soudu prvního stupně podal obviněný R. H. odvolání, které Krajský soud v Brně usnesením ze dne 7. 10. 2004, sp. zn. 7 To 435/2004, podle § 256 tr. ř. zamítl.

Proti uvedenému usnesení odvolacího soudu podal obviněný R. H. dovolání z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. V něm mimo jiné namítl, že pokud soud vycházel z toho, že obviněný pomáhal vynášet odcizený televizor spoluobviněnému Š. Ž., což nepopírá, nemůže jít o právní kvalifikaci v podobě trestného činu loupeže ani o podíl na ní, ale nanejvýš o spáchání trestného činu krádeže. Ke spáchání trestného činu loupeže oběma dalšími spoluobviněnými došlo bez vědomí obviněného R. H., na jiném místě, než kde se zdržoval, a v jiném čase. Oba soudy tedy podle dovolatele nesprávně posoudily jeho podíl na trestné činnosti spoluobviněných Š. Ž. a D. P., neboť se na trestném činu loupeže nepodílel, ale jeho jednání by mohlo být posuzováno jako pomoc ke spáchání trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák., pokud pomohl spoluobviněnému Š. Ž. vynést odcizený televizor z domu poškozeného.

Nejvyšší soud shledal, že podané dovolání je zjevně neopodstatněné ve smyslu ustanovení § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.

Pokud dovolatel namítá, že se jednání dalších obviněných, soudem kvalifikovaného jako trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák., nijak neúčastnil a jen pomohl odnést obviněnému Š. Ž. televizor poškozeného, pak k tomu Nejvyšší soud považuje za potřebné uvést následující.

Podle zjištění soudu prvního stupně obviněný R. H. společně s dalšími obviněnými Š. Ž. a D. P. pobýval v domě poškozeného F. S., pohyboval se zde po různých místnostech, byl přítomen u části násilného jednání obou dalších obviněných vůči poškozenému, včetně toho, když se obviněný Š. Ž. poškozeného dotazoval, kde má peníze, a v té souvislosti poškozeného udeřil do obličeje, jakož i tomu, když další obvinění se zmocňovali věcí poškozeného, a nakonec sám pomáhal z domu odnést odcizený barevný televizor. Vzhledem k tomu, že nebyla prokázána existence výslovné nebo konkludentní domluvy mezi obviněným R. H. a dalšími spoluobviněnými o spáchání trestného činu loupeže, ani jeho účast na spáchání tohoto trestného činu ve formě společného jednání, kterou by bylo možno podřadit pod spolupachatelství, soud prvního stupně správně dovodil, že obviněný R. H. se nedopustil trestného činu loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. jako spolupachatel podle § 9 odst. 2 tr. zák. Jeho jednání však naplňuje znaky pomoci k trestnému činu loupeže podle § 10 odst. 1 písm. c) k § 234 odst. 1 tr. zák., neboť spoluobviněným jako pachatelům trestného činu loupeže usnadnil spáchání tohoto trestného činu tím, že spolu s nimi odnášel odcizený barevný televizor zn. Tesla v hodnotě 2500 Kč jako jednu z uloupených věcí. Trestná činnost pomocníka totiž přispívá k tomu, že došlo k naplnění znaků konkrétní skutkové podstaty trestného činu, tedy v tomto posuzovaném

případě trestného činu loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák., a to přesto, že pomocník sám tyto znaky přímo nenaplňuje.

Z těchto důvodů neobstojí námitka obviněného R. H. týkající se toho, že jeho jednání mohlo naplnit maximálně znaky skutkové podstaty trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. či pomoci k tomuto trestnému činu, jelikož se dovolatel neúčastnil násilného jednání, takže podle jeho názoru mu mělo být přičítáno pouze to, že odnesl z domu poškozeného odcizený televizor. K tomu Nejvyšší soud poznamenává, že účastenství i ve formě pomoci podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. je založeno na zásadě akcesority, což je třeba definovat jako závislost trestní odpovědnosti účastníka na trestní odpovědnosti hlavního pachatele, tedy v tomto konkrétním případě na trestní odpovědnosti obou dalších obviněných za spáchaný trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák., který tito dokonali již před tím, než k jejich jednání přistoupil obviněný R. H. svým vlastním pomocným jednáním. Pomoc je úmyslnou formou účasti na trestném činu, a proto vyžaduje úmysl směřující k účasti na tomto trestném činu, a to v případě obviněného R. H. ve formě pomoci. Obviněný si byl vědom, jak již bylo shora uvedeno, že došlo ke zmíněnému násilnému jednání ze strany hlavních pachatelů, jimiž byli obviněný Š. Ž. a obviněná D. P., a pomohl jim v dokončení jejich trestného činu tím, že odnesl jednu z odcizovaných věcí. Takové jednání, kterým se obviněný R. H. podílel na spáchané trestné činnosti tím, že přistoupil k jednání spoluobviněných - pachatelů trestného činu loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. - v době, kdy tito již sice bez dorozumění s ním trestný čin loupeže dokonali, ale ještě ho dokončovali zmocňováním se věcí poškozeného a posléze i jejich odnášením z bytu poškozeného, který v té době byl uveden do stavu bezbrannosti, o čemž obviněný R. H. věděl, sice nenaplňuje znaky spolupachatelství na trestném činu loupeže podle § 9 odst. 2, § 234 odst. 1 tr. zák., ale jde o pomoc podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. k tomuto trestnému činu (srov. rozhodnutí pod č. 34/1968 Sb. rozh. tr.).